

Merimieskirkko Sjömanskyrkan

5/2010

Merimiehen ystävä vuodesta 1882 * Sjömansvännen från 1882

Lisäsivut
Extra sidan, 14

Kunnianosoitus mereen menehtyneille

Pyhäinpäivän kunniakäynti merenkulkijoiden muistomerkillä on perinteikäs ja juhlava muistotilaisuus.

Kunniakäynnin ohjelman aloitti Helsingin NMKY:n mieskuoro Matti Vainion johdolla esittämällä J. Dyrnnerin "Myrsky-yö merellä" ja Henry Möllerin "Island". Tilaisuus päättyi kuoron esittämään Jean Sibeliuksen sävellykseen "Suur olet Herra".

Merenkulkijärjestöjen kunniakäynti merenkulkijoiden muistomerkillä Helsingissä Eiran rannassa järjestettiin jälleen pyhäinpäivänä. Tilaisuus Ursinin kalliolla 6.11.2010 kokosi reilut 150 osallistujaa.

Perinteen mukaan ohjelman aloitti ja päätti Helsingin NMKY:n aina juhlavasti esiintyvä mieskuoro **Matti Vainion** johdolla. Puheen tilaisuudessa piti Suomen-

lahden meripuolustusalueen sotilaspastori **Henri Kivijärvi**, joka muistutti myös meren luovuttavan viimeisenä päivänä ottamansa.

Sepeleenlaskuvuorossa tänä vuonna oli Helsingin Laivanpäällikköyhdistys. Kunniakäynnin aikana Suomen Meripelastusseuran alukset tekivät näyttävän ohimarssin.

Tilaisuuden jälkeen yleisöllä oli mah-

dollisuus nauttia kahvit Suomen Merimieskirkolla ja tutustua Meripelastusseuran aluksiin Kauppatorin rannassa.

Teksti ja kuvat: Marko Toljamo

Sepeleen laski Helsingin Laivanpäällikköyhdistys.

Kunniakäynnin aikana Suomen Meripelastusseuran alukset tekivät näyttävän ohimarssin pelastusristeilijä Jenny Wihurin johdolla.

Puheen merenkulkijärjestöjen kunniakäynnissä piti Suomenlahden meripuolustusalueen sotilaspastori Henri Kivijärvi.

Meri on jotain suurta ja pelottavaa. Sitä ei voi hallita, eikä sitä voi Mohjata mieltänsä mukaan. Samalla se on kuitenkin kiehtova ja siksi kai niin monet ovat kulkeneet laivoilla pitkin maailman meriä ihmiskunnan historiassa, nykypäivänä ja varmasti vielä kaukana tulevaisuudessakin.

Meri on herättänyt kunnioitusta varmasti juuri siksi, että jos jokin menee vikaan, niin se vaatii usein ihmishenkiä. Siksi me olemme tänä pyhäpäivänä Herran vuonna 2010 täällä. Kunnioittamassa toki kaikkia merenkulkijoita, mutta tänään erityisesti kaikkia heitä, joiden viimeinen lepopaikka on meri.

Havet är i Bibeln en gravplats för en del av sjömän och i den sista stunden av världens ska havet ge upp de döda. Det är allt vad vi får höra. Är det tillräckligt för oss? Hjälper det om man möter sorg och längtan i sitt eget liv? Det är sistoslutligen alltid fråga om tro, hopp och kärlek. I Alla helgons dag här vid Sjömansminnesmärke allt beror på tro och hopp. En sak är säkert: När uppståndelsens dag är här vi ska förstå sanningen.

Totuus tekee meistä vapaita, sanoo Raamattu. Mikä se totuus sitten on: "Tuomas sanoi: »Herra, emme me tiedä, minne sinä menet. Kuinka voisimme tuntea tien?» Jeesus vastasi: »Minä olen tie, totuus ja elämä.»"

Se on usko, jonka varaan meidän tulee elämämme rakentaa ja se on usko, joka vakuuttaa meille, että kuolemaa ei ole. Uskon tähden merikin luovuttaa kuolleensa viimeisenä päivänä Jumalan käskystä.

Rukoilkaamme:

Me olemme luovuttaneet heidän ruumiinsa merelle odottamaan ylösnousemusta ja tulevaa elämää, jolloin meri luovuttaa kuolleensa, ja kaikki he, jotka nukkuivat ikuiseen uskoen Jumalaan, saavat herätä Jumalan kirkkauteen ja taivaan riemuun. Aamen

Suomen ensimmäinen nettipappi-palvelu 10 vuotta

Merimieskirkon nettipappitoiminta on toiminut tänä vuonna tasan 10 vuotta. Palvelu aloitettiin maaliskuussa 2000.

Esikuva löytyi aikoinaan Norjan Merimieskirkolta, jossa sähköpostiviesteihin perustuva keskustelupalvelu merimiespappin kanssa aloitettiin vuonna 1998. Idea on syntynyt palvelemaan kiireisiä ihmisiä ja samalla madaltamaan kynnystä ottaa yhteyttä sielunhoitajaan.

Merimiespappi netissä on keskustelukumppani, kun ihminen kaipaa lähimmäistä, jonka kanssa jakaa elämän iloja ja suruja. Nettipappi on vierellä kulkija ja matkakumppani. Keskustelut ovat luonnollisesti luottamuksellisia, ja merimiespappia sitoo ehdoton vaitiolovelvollisuus. Netissä toimivia merimiespappeja voi lähestyä myös arksimmissa asioissa. He tuntevat ulkomailta asumisen ja liikkuvan elämäntavan asettamat vaatimukset ja ovat valmiina auttamaan.

Palvelu on tarkoitettu lähinnä merenkulkijoille, maailmalla liikkuville sekä ulkomailta asuville suomalaisille.

Aluksi nettipappien henkilöllisyys pidettiin salassa, sillä toiminnan ei haluttu henkilöityvän keneenkään. Viime vuosina he ovat esiintyneet palvelun sivustolla nimilään ja kuvillaan. Kirjoittaja voi valita, lähettääkö postinsa miehelle vai naiselle, suomeksi, ruotsiksi, englanniksi vai saksaksi.

Merimieskirkon Suomessa aloittamassa sielunhoidollista palvelumuotoa ovat sittemmin hyödyntäneet monet muut kristilliset yhteisöt. Myös näiden kutsuttua palveluaan nettipappitoiminnoksi, muutti Merimieskirkko palvelunsa nimeksi "Merimiespappi netissä". Nettipappipalvelun lisäksi sähköisessä eli ns. sosiaalisessa mediassa Merimieskirkko palvelee mm. Facebook-yhteisön ja viikoittain lähetettävän Viikon sanan keinoin.

Nettipappi on keskustelukumppanisi, kun kaipaat lähimmäistä, jonka kanssa voit jakaa asiat, joiden kanssa et jaksa tai halua olla yksin. Hän on vierellä kulkija ja matkakumppani. Keskustelut ovat luottamuksellisia.

www.merimieskirkko.fi/nettipappi

Lontoon merimieskirkon uusi johtaja, pastori Teemu Hälli sanoo olevansa kutsumustyössä. Työ on taiteilua pappeuden ja hallinnollisten seikkojen päällekkäisyyden kanssa.

Lontoon merimieskirkon johtaja Teemu Hälli: Arvostan paikallisten ihmisten työtä

Teemu Hälli syntyi vuoden 1977 marraskuussa Joensuussa, missä koulua käydessä hurautti 20 vuotta, kunnes tie vei teologian opintoihin Helsinkiin. Teemu sanoo, että vasta opiskelunsa aikana kypsä päätös papiksi ryhtymisestä. Myöhemmin hän näkee asiassa selvää johdatusta.

Heti papiksi vihkimisen jälkeen Teemu aloitti pappistyön Keuruulla. Hänen vaimonsa **Anna** tuli saman seurakunnan papiksi. Naimisiin oli menty opiskeluaikana ja valmistujaisia oli vietetty samaan aikaan. Pappispariskunnan työtä Keuruulla oli kestänyt vajaa viisi vuotta, kun Suomen Merimieskirkko ilmoitteli lehdistä avoimesta pastorin toimesta Lontoossa.

– Moni asia oli hyvässä mallissa muuttoa ajatellen. Molemmat lapsemme olivat vielä pieniä, eikä siteitä esimerkiksi kouluun vielä ollut.

– Viidessä vuodessa olimme oppineet ”olemaan pappina”, mutta samalla pohdimme, vakiintuako ensimmäiseen seurakuntaan vai katsoa muita vaihtoehtoja. Lopulta alkoi tuntua siltä, että meitä kutsuttiin Lontooseen.

Teemun työ Lontoon merimiespappina alkoi syyskuussa 2007. Sittemmin perheeseen syntyi kolmas lapsi, jonka syntymäpaikaksi tuli Lontoo. Vajaa kolme työntäyteistä vuotta Lontoon kirkon johtajan Juha Rintamäen kanssa kului näin jälkeenpäin nopeasti, ja Teemu valittiin

Juhan seuraajaksi elokuun 2010 alusta lähtien. Kun Juha muutti kirkkoherraksi Helsingin Lauttasaareen, muutti Hällin perhe asumaan Lontoon merimieskirkon yläkertaan.

– Asumme pappilassa kuin ennen vanhaan konsanaan.

Katse todellisiin voimavaroihin

Vielä keväällä Lontoon merimieskirkolla oli seitsemän työntekijää, joista kaksi pappia. Nyt talon toimintaa pyörittävät pappi ja kolme muuta palkattua henkilöä. Harjoittelijoiden, vuosivapaaehtoisten ja muiden vapaaehtoisten panos on täälläkin kultaakin kalliimpaa. Työ ei ole vähentynyt.

Yksin suur-Lontoossa asuu noin 10 000 suomalaista, muu Iso-Britannia ja Irlanti mukaan lukien määrä kaksinkertaistuu.

– Seurakunta pyörii vapaaehtoisten organisoimien toimintakerhojen, ystäväverkostojen ja jumalanpalvelusten varassa. Minulla on iso tehtävä saada kannustettua, kiitettävä ja palkittua näitä aktiiveja.

Kannustusta tarvitaan parhaillaan, kun Lontoossakin valmistetaan vuosittaisiin joulumyyjäisiin. Ne ovat Brittein saarten suurin suomalaistapahtuma, jossa esimerkiksi viime vuonna kävi 7 000 ihmistä. Monelle tapahtuma on äärimmäisen rakas ja ehdoton jouluun laskeutumisen hetki.

Lontoon merimieskirkon suurimman kävijäryhmän muodostavat siirtokunta-

laiset, joille kirkko tarjoaa palan turvallista kotimaata. Kirkon sosiaalityön suurin haaste on ikääntyvän väestön palvelu. Helsingin olympialaisten (1952) jälkeen suuntautui yksi muuttoaalto Lontooseen, jonka mukana tulleet ihmiset kaipaavat nyt lapsena oppimansa äidinkielen kuulemistista ja puhumista.

Merimiehet eivät Lontoossakaan kirkolle ehdi, joten heidän palvelemisekseen täälläkin tehdään laivakäyntejä. Rekkamiesten puuttuminen kirkolta selittyy sillä, että kanaalin laivoissa kulkevat nykyisin vain kontit rekkujen sijaan.

Työtä riittää jokaiselle tekijälle. Johtajan pesti toi myös Teemulle lisää töitä ja vastuuta.

– Pappetta en unohda, mutta sen rinnalle tuli hallinnollista, taloudellista ja henkilöjohtamista. Minulla on paljon oppimista, mutta onneksi tunsin paikan entuudestaan ja tiesin, mitä minulta odotetaan.

– Olemisen tarkoitus tulee yhteisistä lähtökohdista ja yhteisöllisyydestä. Olemme täällä töissä paikalla olevia ihmisiä varten, emme itsemme takia. Kun teemme välttämättömyydestä hyveen ja oikeita asioita oikein, hoituvat taloudelliset ongelmatkin siinä sivussa.

Teksti ja kuva: Marko Toljamo

Hampurin merimieskirkon johtaja, pastori Lea Nattila arvostaa ruotsalaista johtamista ja työntekokulttuuria. Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty.

Hampurin merimieskirkon johtaja Lea Nattila: Työn laajuus on yllättänyt

Hampurin merimieskirkko sai helmikuussa 2010 uuden johtajan, kun pohjoiskarjalainen pastori **Lea Nattila** tarttui puikkoihin. Leasta tuli samalla Suomen Merimieskirkon historian ensimmäinen naispuolinen ulkomaan kirkon johtaja. Uuden työn laajuus luonnollisesti alussa vähän jännitti, mutta aina paljon työtä tehneenä ja uusia haasteita etsineenä Lea suuntasi heti katseensa alkuvaikeuksien yli.

– Työ on aina alussa totuttelemista. Työn ja vastuun määrä on yllättänyt, sillä ruotsalaiseen johtamiskulttuuriin tottuneena vastuualueet eivät ole meillä niin selviä, mikä saattaa byrokraatioineen teettää kohtuuttomasti työtä pienen asian hoitamiseksi.

Lea tähdentää uuden työntekijän riittävää perehdyttämistä paitsi työhön myös työympäristöön.

– Uusi ihminen ei voi tietää talon tapoja ja vanhoja käytäntöjä automaattisesti. Esimerkiksi tiedonkulun väylät ja keinot on tärkeää oppia mahdollisimman pian.

Työtä on teettänyt myös parhaillaan käynnistymässä olevat joulumyyjäiset. Oman perhosensa asiaan tuo se, ettei Lea ole tätä Saksan suurinta suomalaistapahtumaa aikaisemmin nähnyt, saati järjestänyt. Hampurin ja Rotterdamin kirkkoilla hän sentään oli käynyt aikaisemmin.

– Hei, ovat ne muutkin pärjänneet! Ruotsalaisesta kulttuurista Lealle on

jäänyt tapa suunnitella asiat hyvin ja keskustella niistä työyhteisön kanssa.

– Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty. Silloin varautuu paremmin myös yllätyksiin, eikä ole tarvetta puida asioita niin paljon jälkikäteen. Otan aina mielelläni ideoita vastaan jo suunnitteluvaiheessa.

– Johtajana ja ihmisenä pyrin olemaan oikeudenmukainen. Yritän ajatella aina seurauksia: pienestä asiasta voi tulla suurikin, Lea kertoo yhdestä tärkeästä arvostaan.

Merimieskirkkokipinä Turusta

Lea Nattila syntyi Hämeenlinnassa vuonna 1976 perheen kuopuksena. Isoveli **Mika Keränen** on sittemmin avioitunut virolaisen naisen kanssa ja toimii Suomen etelänaapurissa valtion virkamiehenä. Pari lastenkirjaakin hän on julkaissut. Vanhemmista **Helmi** on kotoisin Petäjävedeltä ja **Sampo** Iloantsista. Perheen äiti on toiminut mm. rakennuspiirtäjänä Wärtsilän telakalla ja isä kiinteistöhoitajana.

Lean ensimmäiset 10 vuotta perhe asui kuitenkin Helsingissä, josta muutettiin Pohjois-Karjalaan. Kiteellä Lea kävi koulunsa ja luki ylioppilaaksi, kunnes opinnot veivät Helsinkiin. Lukukauden 1997–98 Lea oli Saksan Göttingenissä opiskelijavaihdossa, missä yhteys Saksaan syntyi. Saksa on sen jälkeen ollut Lean monen lomamatkan kohde.

Yhteys Merimieskirkkoon syntyi puo-

lestaan Turussa, kun vuonna 2000 harjoitteluun Mikaelinkirkossa suorittanut Lea poikkesi pastori **Timo Hantun** kanssa Turun merimieskirkolle.

– Ihmiset olivat siellä niin iloisia, avoimia ja luonnollisia, että se jäi lähtemättömästi mieleeni. Ilmapiiri oli lämmin.

Lea Nattilasta tuli teologi ja pappi vuonna 2001. Hän työskenteli hetken aikaa Malmin seurakunnan nuorisopastorina, kunnes lähti kesällä 2002 Ruotsiin. Lahden toisella puolella kului kahdeksan vuotta seurakunnan ulkosuomalaistyössä: yhteensä seitsemän vuotta Tukholmassa ja välillä vuosi Norrköpingissä.

Tukholmassa hän tapasi ilmajokelaisen sairaanhoitajan **Jaakko Nattilan**, mikä johti myös avioitumiseen. Jouluaattona 2006 tuore pariskunta sai esikoisensa **Rasmusen**, ja vuoden 2009 alussa syntyi prinsessa **Elsa**.

Perustoinnot kunniaan

Hampurin merimieskirkolle muutettuaan Nattilan perhe asettui asumaan kirkkokiinteistöön, mikä oli Lealle aluksi pieni shokki.

– Minulla on ollut aina työpaikka ja koti erikseen. Työmatkan aikana on voinut nollata ajatuksensa. Toisaalta nyt on kätevää, kun voin piipahtaa kotona syömässä tai lapset voivat tulla työpaikalleni.

>>>

Perhe- ja nuorisotyön koordinaattori Piia Lännpää:

**Vuosivapaaehtoiseksi
Brysseliin tullut
lapsityönohjaaja
Piia Lännpää löysi
suurkaupungista
tehtävän, joka
pysäyttää hänet
yhä uudelleen.
Myös kohderyhmän
edun mukaista on
pysyvyys, ja Piian
työsopimusta on
jäljellä ainakin kolme
vuotta.**

Ihmisen hätä pysäyttää muun tekemisen

>>> Koti-isänä olevaa miestänsä Jaakkoa, 40, Lea kehuu kärsivälliseksi ja hyvin pärjääväksi. Jaakkoa puolestaan kotitöissä auttaa au pair, joten mieskin pääsee esimerkiksi hiomaan saksan kielen taitoaan kursseilla. Lealle sopeutuminen Saksaan ei ole ollut vaikeaa hyvän kielitaitonsa ansiosta.

Lea sanoo kaiken kiireen ja työmäärän keskellä silti viihtyvän työssään.

– Henkilökohtaisesti pidän esimerkiksi laivakäynneistä. Arvostan suuresti perustoimintojamme, työkerhoa, kielikoulua ja seurakuntatyötä. Tiukan talouden aikana olemme joutuneet miettimään, mikä oikeastaan työssämme on tärkeää.

– Lasten syntymän jälkeen olen oppinut nauttimaan pienistä asioista ja hetkestä. Juuri kaikkein kiireisimpänä aikana on hyvä ottaa hetkestä kiinni, istahtaa alas, rauhoittua ja suunnitella, Lea tähdentää.

Omaa jaksamistaan Lea pitää yllä olemalla yhteydessä ystäviinsä sekä pitämällä elämänsä säännöllisenä, mihin kuuluu olennaisesti lepopäivän pyhittäminen. Kehittämisen paikaksi Lea näkee entistä paremmat ja säännöllisemmät yhteydet kollegoihin ja merimieskirkon entisiin työntekijöihin.

Suomen luonto on niin ikään noussut arvoon arvaamattomaan.

– Ajattele tyhjää tietä, jossa kukaan ei tule vastaan! Saksassa sellaista ei juuri koe. Kirkolla olen myös löytänyt oman suomalaisuuteni saunoineen ja grilli-iltoineen.

Teksti ja kuva: Marko Toljamo

Benelux-maiden perhe- ja nuorisotyö

Päiväkerho
Pyhäkoulu
Mukulaparkki
Mukulamessut
Perhekerho
Perheiden teemapäivät
Perheleirit
Varhaisnuorten kerhot (mm. kokkikerho)
Rippikoulu
Isoskoulutus
Nuortenmessut
Kouluvierailut
Nuortenillat
Nuorten kahvila (Nuorten night)
Nuorten elokuvaillat
Nuortenleirit
Au pair -toiminta

Brysselin pappila täyttyy tiistaisin puuhakkaista lapsista ja näiden vanhemmista, kun viikoittainen perhekerho käynnistyy. Kerhossa, joka pidetään myös torstaisin, leikitään ja lauletaan lasten kanssa, mutta kokoontuminen on yhtä tärkeä lasten vanhemmille.

– Perhekerho on samalla vertaistukiryhmä. Koska ihmiset tuntevat toisensa, tapamisissa puhutaan vaikeistakin asioista. Juuri silloin ryhmän idea toteutuu käytännössä, perhekerhosta vastaava **Piia Lännpää**, 39, kuvaa.

Osa perhekerhon lapsista on ihan vauvavaikeuksia, kun taas heti sen jälkeen alkava tiistainen päiväkerho on tarkoitettu vain 3–6-vuotiaille. Leikin ja laulun lisäksi tässä kerhossa syödään eväitä ja tutustutaan lastenraamatun kertomuksiin. Päiväkerho on pappilan jo perinteinen toimintamuoto, mutta perhekerho tuli mukaan noin kaksi vuotta sitten, jolloin Piia tuli pappilan vuosivapaaehtoiseksi.

Piia Lännpää työskenteli ennen Brysseliin muuttoa Lahden seurakuntayhtymässä lapsi- ja perhetyössä kymmenen vuoden ajan, josta viisi lapsityönohjaajana. Elokuussa 2008 hän tuli vuodeksi Brysselin, mutta vuosi on venähtänyt jo kolmeksi. Benelux-maissa oli tuolloin käynnissä **Jarmo Karjalaisen** vetämä lapsi- ja nuorisotyön projekti, johon myös Piia antoi merkittävän työpanoksensa. Kun projekti päättyi, jäi Piia pitä-

mään yllä ja kehittämään uutta toimintamuotoa.

Huhtikuusta 2009 Piia on työskennellyt Benelux-maiden nuoris- ja perhetyön koordinaattorina. Työn kohderyhmään kuuluvat myös au pairit ja nuoret aikuiset. Työaaluena myös Luxemburg, jossa apuvoimana toimii vapaaehtoistyöntekijä, teologi **Wille Westerholm**. Luxemburgissa järjestetään mm. nuorteniltoja ja isoskoulutusta sekä tarvittaessa yksityisrippikouluja. Belgian ja Luxemburgin rippikoulutyöstä vastaa merimiespastori **Heli Huttunen**.

Lukuisten toimintaryhmien lisäksi Piia Lännpään vastuulla on yhteydenpito Eurooppa-kouluihin Belgiassa ja Luxemburgissa sekä Suomessa oleviin oppilaitoksiin. Apuna työssä hänellä on peridiassistentti sekä yleensä pari harjoittelussa olevaa opiskelijaa ja joukko vapaaehtoisia.

Ihminen on tärkein

– Työssäni kaikkein tärkeintä on ihmisen kohtaaminen. Ihmisen hätä on prioriteetti, joka pysäyttää muun tekemisen. Täällä voi tapahtua sellaista, mitä ei todeksi uskoisi, Piia pudistelee päätään, mutta jättää yksityiskohdat kertomatta.

Piian työstä melko suuri osa on sielunhoidollista työtä. Vaikka yleensä Belgiassa asuvilla perheillä taloudelliset asiat ovat kunnossa, moni nuori on hyvin yksinäinen. Bryssel herättää monissa kateell-

”Suurkaupunki Bryssel on kuin pieni kylä, jossa suomalaiset tuntevat toisensa”, kuvaa perhe- ja nuorisotyön koordinaattori Piia Lännpää ympäristöään, jossa hän on työskennellyt reilu kaksi vuotta.

set eivät tiedä näiden nuorten olosuhteista mitään.

– Ensiksikin Eurooppa-koulu on vaativa koulu, josta potkitaan helposti ulos. Suomalaisnuorista noin 350 käy koulua Woluwessa, joka on kaukana Brysselin keskustasta, joten monilla oppilailla päivät venyvät pitkiksi.

– Täällä kaikki suomalaiset ovat samassa tilanteessa, joten nuoret ymmärtävät toisiaan. Heillä on mahdollisuus opiskella myös kotiperuskoulussa, mutta silloin nuori jää helposti yksin. Yksin jäänyt haluaa yleensä palata Suomeen, mutta nuoren harteille tulee tällöin perheen paine eli stressi vanhempiensa työuran ”pilaamisesta”.

Suurimmat kriisit käydään läpi perheissä, jonka lapset ja nuoret on tuotu uuteen maahan vastoin tahtoaan.

– Lopulta hekin ehkä tottavat ja saavat kavereita, mutta siinä vaiheessa tulee eteen paluumuutto, kun vanhempien työkomennus päättyy. Suomessa tämä nuori voidaan mieltää oudoksi linnuksi, joten edessä on uusi vaikea sopeutuminen.

Molemmipuolista oppimista

Nuoris- ja perhetyö Benelux-maissa on epäsäännöllistä ja ns. jalkautuvaa eli liikkuvaa. Piian mukaan yksin asuminen on tällaisessa työssä etu. Rauhallisen olinen, mutta energinen Piia on syntynyt Tampereella, josta hän muut-

ti ala-asteikäisenä Lahteen ja sieltä edelleen lukion jälkeen Turkuun kasvatusalaa opiskelemaan. Sitten hän opiskeli kauppaopistossa Tampereella ennen paluutaan molempien alojen töihin Lahteen. Vastikään Piia suoritti työnsä ohessa opintoja kasvatustieteestä, teologiasta ja psykologiasta Helsingin yliopiston kirjoilla sekä toiminnanohjaajan tutkinnon Järvenpään diakoniaopiston opiskelijana.

– Olen pitänyt työstäni, joka antaa enemmän kuin ottaa. Työnkuva on laaja ja vastuu on suuri, mutta saan tehdä työtä omalla alallani.

– On mahtavaa, että nuoret ovat löytäneet merimieskirkolle. Tavallisten ohjattujen nuorteniltojen lisäksi he pitävät täällä omaa iltaansa ”Nuorten nightia”, jossa eivät työntekijät huseeraa. Merimieskirkon rooli on tarjota heille paikka, jossa kokoontua.

Piia kertoo, että nuorten kanssa työskennellessä on muutenkin viisautta olla tyrittämättä liikaa apuaan.

– Yritän vain olla läsnä ja käytettävissä. Kun naama tulee tutuksi, syntyy luottamus, mikä mahdollistaa myös henkilökohtaiset keskustelut.

– Joskus olen ihan poikki, mutta silti onnellinen, koska olen oppinut nuorilta niin paljon.

Teksti ja kuvat: Marko Toljamo

Belgian palveluvastaava Katja Honkala: Vastaaan kirkon ei-hengellisestä palvelusta

Vappuna Merimieskirkolla työnsä aloittanut Katja Honkala on kuin kotonaan Brysselissä ja Antwerpenissa.

Brysselin pappilan ja Antwerpenin merimieskirkon palveluvastaava **Katja Honkala** siunattiin tehtävänsä kesäkuussa. Pappilan 10-vuotisen taipaleen juhlahuonepalveluksessa herkkä paitsi uusi palveluvastaava myös hänen puolisonsa **Jussi Hannula**. Isän sylissä tapahtumaa seurasi myös heidän kuuden kuukauden ikäinen poikansa **Riku**kin.

Perhe muutti Jussin kotipaikkakunnalta Lahdesta Brysseliin vappuna, jolloin Katjan työ Belgiassa alkoi. Valkeakoskella syntynyt Katja on koulutukseltaan kasvatustieteiden maisteri, kotitalousopettaja ja amk. restonomi, joten vatsassa olleiden

muuttoperhosten lisäksi itse työ ei liiemmin jännittänyt.

– Tämä on vielä ihastumisvaihetta, Katja luonnehti työtään kesäkuun juhlassa. – Olen viihtynyt hyvin ja pidän työstäni. Niin asiakkaat kuin työkaverit ovat olleet mukavia.

– Vaikka en aikaisemmin olekaan tilannut rekkakuormalasteja Suomesta, minulla on kokemus, ettei työ ole mitenkään ylivoimaista, hän vastaili samalla kun piti huolta kantiinista.

Näistä rekkalasteista palveluvastaava on sitemmin saanut lisäkokenusta joulumyyjäisten tavaroita hankkiessaan. Käytännön työn ohella palveluvastaavan työ sisältää siis myös paperisotaa ja byrokraatian hallitsemista.

– Palveluvastaava vastaa merimieskirkolla ei-hengellisestä palvelusta, Katja tiivistää osuvasti.

Katja on aikaisemmin Suomessa työskennellyt mm. opettajana peruskoulussa sekä ammattikoulussa catering-alalla. Jussi on lahtelainen yrittäjä, joka toistaiseksi on virallisesti vanhempainvapaalla työstään.

Katja kertoo tulevansa toimeen suomen, ruotsin, englannin ja saksan kielellä. Brysselissä asioita helpottava ranskan kielen osaaminen oli sekin jo opintosuunnitelmissa.

Katja ja Jussi olivat ajatelleet lähteä töihin ulkomaille jo ennen Rikun syntymää, mutta lapsen tulo pani aikataulun uusiksi. Talvella Jussin kannustuksesta Katja haki paikkaa, joka ilmoituksessa näytti valmiiksi hänen työltään. Sitä se on Katjan työkavereidenkin mukaan, jotka kehuvat Katjaa nopeaksi, ahkeraksi ja monipuoliseksi. Tiimihengestä on hyötyä etenkin nyt, kun Benelux-maiden merimieskirkot yhdistät toimintojaan vuoden vaihteessa.

Perhe pani Lahden asuntonsa vuokralle ja muutti aikaisemman palveluvastaavan **Jukka Oksalankin** vuokraamaan huoneistoon. Muuton huono puoli on lapsen ero isovanhemmista.

– Riku on meidän molempien vanhempien ensimmäinen lapsenlapsi. Onneksi on Skype, Katja huokaisee.

Katjalle Brysselin pappilan ja Antwerpenin merimieskirkon toisistaan poikkeava asiakaskunta on mieluista vaihtelua.

Ja vaikka tämä työpaikka ulkomailla onkin suomalaisuuden saarekkeessa, uskoo Katja, että ulkomaankokemus laajentaa myös näkemystä Suomesta.

– Täällä työhön kuuluu myös rupattelu ihmisten kanssa. Kiireen keskelläkin nautin tästä rennosta ja letkeästä tunnelmasta.

Teksti ja kuvat: Marko Toljamo

Benelux-maiden suomalainen merimieskirkko / Finska sjömanskyrkan i Benelux

Toimipisteet

- Rotterdamin merimieskirkko
- Antwerpenin merimieskirkko
- Brysselin merimieskirkko

Työnjako-organisaatio:

- Johtaja
- Hallintotiimi
- Rotterdamin palvelutiimi
- Belgian palvelutiimi
- Diakonisen sosiaaliyön tiimi

Luottamuselimet:

- Belgian kirkkoraati
- Rotterdamin kirkkotoimikunta

Juridiset henkilöt:

- Finse Zeemanskerk
- De Finse Zeemanskerk

Palveluvastaava Katja Honkalan ja yrittäjä Jussi Hannulan Riku-poika on ensimmäinen lapsenlapsi molempien vanhemmille. Yhteyttä Belgiasta Suomen isovanhempiin pidetään mm. Skypellä.

CIA tuhosi suomalaisen sukellusvenebisneksen

Suomalainen sukellusveneosaaminen on maailman huippua, mutta suurvaltapolitiikka estää taidon hyödyntämisen.

Suomi sai tuntea pienuutensa kylmän sodan aikana, kun Yhdysvallat tuhosi Rauma-Repolan yliveraisen sukellusvenebisneksen. Konepajakonserni ehti valmistaa ja toimittaa Neuvostoliiton tiedeakatemialle vuonna 1987 kaksi syvänmeren sukellusalusta. Hanke sai aikaan diplomaattisen riidan Suomen, Yhdysvaltojen ja Neuvostoliiton välillä.

Amerikkalaiset yrittivät estää Mir-sukelluspallojen valmistuksen ensin painostamalla presidentti **Mauno Koivisto**a. Varapresidentti **George Bush** lähetti asiasta kirjeen, jossa hän epäili hankkeen aiheuttavan vakavan uhan maailman turvallisuudelle. Myös Yhdysvaltain Suomen suurlähettiläs ja maan varaulkoministeri kävivät, tuloksetta, taivuttelemassa Koivistoa.

USA:n suurlähetystö Helsingissä oli tietoinen koko sukelluspallohankkeen ajan, mitä Rauma-Repolassa oli tekeillä. Amerikkalaiset eivät kuitenkaan uskoneet kuuteen kilometriin sukeltavan pallon teräsvalun onnistumiseen. Miehistöpallon valmistus oli Rauma-Repolalta huippuinnovaatio ja -insinööriteko.

Neuvostoliitto tilasi alukset alunperin kanadalaiselta yhtiöltä. Toimitukset rikkoivat kuitenkin Yhdysvaltain asettamaa huipputekniikan vientikieltoa Neuvostoliittoon, ja Kanada oli allekirjoittanut sopimuksen, mutta Suomi ei. Kielto sopimuksen ideana oli estää strategisten tuotteiden, laitteiden, materiaalien ja myös tekniikan vienti Varsovan liiton maihin ja etenkin Neuvostoliittoon.

Yhdysvaltain puolustusministeriö Pentagon pelkäsi venäläisten pääsevän Mireillä esimerkiksi noukkimaan pois ydinsukellusveneidien paikannuslaitteita, joita amerikkalaisilla on valtamerten pohjalla. Varmennuttua tietoa siitä, että Mirejä olisi todella käytetty sotilaallisiin tarkoituksiin, ei ole. Mirien käyttöä salaisiin operaatioihin rajoittaa olennaisesti, että ne tarvitsevat pinnalle tukialuksen, joka paljastaa niiden sijainnin.

Yksi peruste amerikkalaisten pelkoon on, että puolet Yhdysvaltain suurkaupungeista sijaitsee syvänmeren altaiden äärellä. Venäjällä ainoa tällainen kaupunki on Vladivostok.

Myös ranskalainen ja ruotsalainen yritys vetäytyi hankkeesta päästyään perille hankkeen poliittisista ulottuvuuksista. Suomessakin tiedettiin sukelluslajihankkeen suurvaltapoliittiset vaarat, ja rauhansopimus kielsi Suomelta sukelluslaitteiden hallussapidon ja valmistuksen. Tämä pykälä tarkoittaa kuitenkin vain sotilaallisia sukellusaluksia. Mirit ovat tutkimusaluksia.

Ongelmia ennakoiden Rauma-Repolan perusti hanketta varten tytäryhtiön Oceanics Oy:n, jotta hankkeen epäonnistuttua uhri olisi vain tämä tytär eikä koko yritys.

Kun diplomaattisilla toimilla ei ollut vaikutusta Rauma-Repolan päätökseen, alkoi suoraan yritykseen kohdistettu konkreettinen painostus. Yrityksen johdolle tulivat tutuksi kummankin suurvaltan sekä niiden liittolaisten agenttien toiminta.

”Meille kerrottiin sellaisten yritysten nimiä, jotka eivät olleet noudattaneet amerikkalaisten suosituksia. Ne olivat poikkeuksetta konkurssissa. Meitä vastaan olisi varmuudella käytetty tehokkaita kauppapoliittisia ja muita aseita. Pääsylippua alalle ei ollut lainkaan tarjolla. Meidät ammuttiin lennosta alas”, johtaja **Tauno Matomäki** on sanonut.

Yhdysvaltain keskustiedustelupalvelu oli vähällä kaataa myös logistiikka-alan perheyhtiö John Nurmisen. Suomalaisyrittäjä joutui CIA:n mustalle listalle, koska länsimaaiset yhtiöt kuljettivat sen kalustossa kiellettyjä tuotteita Neuvostoliittoon. Nurmiselle ei kerrottu syytä, miksi yritys toisensa jälkeen perui sopimuksensa tämän kanssa. Lopulta yksi suurista asiakkaista, Nokia, kertoi, että heitä oli kielletty käyttämästä Nurmisen palveluita. Vastaanhangoittelijat olisivat joutuneet itse vaikeuksiin.

1980-luvulla Nokia halusi digitalisoida Neuvostoliiton puhelinliikenteen, mutta se oli riippuvainen amerikkalaisista komponenteista. Vastapalvelukseksi Nokia oli valmis toimittamaan tietoja ja tekemään näihin puhelinkeskuksiin muutoksia amerikkalaisten toivomusten mukaan.

Jatkaa sivulla 11.

Suomenlinnassa sijaitseva piensukellusvene ja museoalus Vesikko on Suomen sukellusvenelaivueen muistomerkki.

Suomen sukellusveneiden aika oli lyhyt ja menestyksenkäs

Sukellusveneet ja sota kuuluvat yhteen. Talvisodan alkaessa Suomella oli kolme isoa ja kaksi pientä sukellusvenettä. Jatkosodan jälkeen ja Euroopan rauhoituttua kirjattiin Pariisin rauhanehtoihin vuonna 1947 kieltopykälä suomalaisille sukellusveneille.

Hyvin menestyneen laivueemme ja miehistöjen 20-vuotisen historian muistomerkiksi museoimme sentään piensukellusvene *Vesikon*. Sen avajaiset olivat kesällä 1973. Museoon päättämisestä ei varmasti ollut ajatuksen häivääkään lokakuussa 1927, kun Suomen meripuolustus sai lain voiman, toisin sanoen eduskunta sääti laivastolain. Se tarkoitti iskukykyistä ja uudenaikeista laivastoa ytimenään panssarilaivat ja sukellusveneet.

Meripuolustusta oli alettu kehittää heti itsenäistymisen toteuduttua.

Olihan selvää, että venäläisten jättämät vanhentuneet laivat saattoivat olla vain tilapäisessä kullussa. Näin myös kävi. Lai- vanrakennusohjelma sisälsi kaksi panssarilaivaa ja neljä torpedomoottorivenettä sukellusveneiden ohella. Nämä valmistuivat 30-luvun alussa Turussa Crichton-Vulcan Oy:n telakalla suomalaisten ja saksalaisesperittien yhteistyönä.

Kaksirunkoiset, miinoilla ja torpedoilla varustetut sukellusveneet *Vetehinen*, *Vesihäisi* ja *Iku-Turso* olivat pintauppu- maltaan 495 tn ja sukelluksissa 716 tn. Tarkoitus oli, että ne kykenevät operoi- maan Itämeren alueella, toisin kuin kaksi pientä, kokeiluvene *Saukko*, 99/136 tn,

ja torpedoaseistuksella varustettu, ran- nikkokäyttöä varten suunniteltu Vesikko, 250/298 tn.

Vesillelaskut olivat mahtavia juhlati- laisuuksia, edustivathan nämä sukellus- veneet aikansa huipputekniikkaa. Presi- dentti *Svinhufvud* kunnioitti tapahtumia läsnäolollaan ja yleisö oli innoissaan.

Tositoinissa talvisodassa

Sukellusvenelaivueen tuli saada myös korkeasti koulutettua henkilökuntaa, jote- n alan ensimmäinen, 53 oppilaan kurssi toteutettiin jo vuonna 1928. Sukellusve- neupseerit olivat tavallisesti kadettiupsee- rikoulutuksen käyneitä, ja heillä oli täy- dennyskoulutus ulkomailta. Monet olivat siirtyneet *Suomen Joutsenen* miehistöstä uusimman teknologian pariin.

Suomenlinna oli alusta lähtien ollut su- kellusveneiden kotisatama, kiinnitysai- kana Tykistölahden laiturin bastioni Wre- den alapuolella. Veneet olivat talviteloilla saaren telakan sisä- eli kaleerialtaassa, joten henkilökunta pystyi kätevästi hoita- maan huollon.

Suomalaiset sukellusveneet oli suunni- teltu etupäässä pinta- eikä vedenalaiseen ajoon. Isojen veneiden toimintasäde kym- menen solmun pintakulussa oli runsaat 1 500 meripeninkulmaa ja sukelluksissa 4:ää solmua mentäessä vastaavasti vain 80.

Pinta-ajo ei tekniikaltaan eronnut muis- ta veden päällä liikkuvista aluksista, joten vene liikkui dieselmoottorien pyö- rittämällä potkureilla. Ohjattavuuskin oli myrskyssä melko hyvä. Pinnalla venettä ohjailtiin sen päältä sillalta, ruoripyörän, magneetikompassin ja puheputken avul- la. Optinen navigointi ja merkintälasku tulostivat paikanmäärityksen kiikarin, suuntimalaitteen, tarkkuuskellon ja lokin ollessa apuna. Nykyinen satelliittipaikan- nus olisi tuolloin varmasti koettu noitu- tena.

Sukellusajossa päällikön asemapai- ka oli veneen torni, joten ainoastaan hän näki, mitä pinnalla tapahtui. Sukeltamista varten piti veneen kelluvuus poistaa las- kemalla vettä sukellustankkeihin. Sukel- lus lähti käyntiin keula- ja peräsyvyysruo- rien sekä dieselkoneiden voimalla.

Pinnan alla jatkettiin sähkömoottorei- den avulla. Säätotankkien vesimäärän pe- rusteella päästiin haluttuun kulkusyvyvy- teen, jonka piti olla vähintään 20 metriä merenpinnasta.

Tositoiniin tartuttiin marras-joulukuun vaihteessa 1939, kun talvisota alkoi. Jo- kaiselle sukellusvenelle oli määrätty ulosmenoväylä ja vartiointialue. Iku-Tur- so ja Vetehinen ajoivat Saaristomerelle osaksi rannikkolaivastoa, liikkuvana tu- kikohtanaan Suomen Joutsen. Vesihäisi ja Vesikko jäivät Helsinkiin emälaiva *Sisun* kanssa. Epäsuhta omien ja vihollismaan sukellusveneiden kanssa oli yhtä hurja kuin muissakin aselajeissa: meillä varsi- naisesti neljä, sillä Saukolla oli erinäisiä vikoja, ja heillä 52 sukellusvenettä.

Talvisodan hirmuiset pakkaset mer- kitsivät merien jäätymistä kauttaaltaan, mikä puolestaan supisti sukellusveneiden toiminnan vain viiteen viikkoon, 12 par- tiointiin, eikä yhtään torpedoa laukaistu.

Lentohyökkäykset torjuttiin, jäävauriot kestettiin, miehiä ei menetetty. Neuvosto- liiton sukellusveneet siis epäonnistuivat yrityksessään katkaista länsiyhteytemme.

Jatkosodasta romuttamolle

Välirauha hupeni varustautumisessa uu- teen sotaan. Se oli tosiasia, kun 26.6.1941 eduskunta katsoi Suomen olevan jat- kosodassa Neuvostoliittoa vastaan. Su- kellusveneiden tärkein tehtävä oli estää vihollisen maihinnousu maamme etelä- rannikolle. Jo tarpeeksi paha oli neuvos- toliittolaisten Hangon miehitys.

Niinpä Suursaaren itäpuoliset vedet

tulivat olemaan sukellusveneiden operaa- tioalueita – eikä turhaan. Vesihäisi, pääl- likkö *Olavi Aittolan* johdolla, torpedoi ja upotti lokakuussa vihollisveneen S-7, joka oli Lavansaaresta lähtenyt suuntana Selkämeri.

Tämä ei ollut ainoa täysosuma. Loka- kuussa 1942 Iku-Tursoon päällikkö *Eero Pakkala* lähetti esikuntaan lähiradiolla sanoman: ”Sain torpedo-osuman vihollis- sen sukellusveneseen. Ei jälkiä. Palaam- me.”

Neuvostovene oli Sch-320, jossa oli miehistöä 38+1. Upoamispaikalla Ahve- nanmeressä on syvyyttä 153 metriä. Neu- vostoliittolaisten pääsy Itämerelle hyytyi myös miinoihin ja sukellusveneverkko-ihin Saksan 1943 alkaneesta epäonnesta huolimatta.

Moskovan välirauhan 19.9.1944 ehto- jen mukaan Suomen sota-alukset koottiin tukikohtiinsa Naantaliin ja Helsinkiin sik- si aikaa, kun sota Saksaa vastaan jatkui. Kun se oli päättynyt, määräsi Pariisissa liittoutuneiden valvontakomissio sukel- lusveneet riisuttaviksi, koska ne katsottiin tarpeettomiksi meripuolustuksellemme.

Se tarkoitti romutusmatkaa Belgiaan muille paitsi Vesikolle, joka sai ikuisen elämän museon hahmossa ikimuistoises- sa Suomenlinnassa, sekin museota koko saari.

Mutta on muistettava, että Suomen sukellusvenelaivue teki sotilaallisen yti- mekkään, vaikkakin lyhyen historian ja ilman tappioita.

Irmeli Tanntu

Tärkein lähde: Markku Melkko: Suomen sukellusveneet (Minerva, 2008).

Isoveli valvoo edelleen

Sukellusalukset olivat Yhdysvalloille kuuma peruna, koska sillä itsellään ei ollut – eikä ilmeisesti ole edelleenkaan – yhtä syvälle sukeltavia ja yhtä toimintakykyisiä aluksia kuin Mir I ja Mir II. Ne ovat yhä ylivoimaisesti parhaat tähän tarkoitukseen tehdyt alukset.

Mirit ovat esiintyneet *Steven Spielbergin Titanic*-elokuvassa, jossa ne kuvasivat Tita- nicin hylkyä. Lisäksi ne kävivät tutkimassa sekä *Kursk* että *Komsomolets* -sukellusvenei- den uppoamiset. Alukset ovat kulkeneet myös pohjoisnavan alitse vuonna 2007.

Toisen aluksen kapteeni kertoi BBC:n haastattelussa, että alukset olisivat voineet käy- dä tukkimassa taannoinen Meksikonlahden öljyvuodon. Yhdysvallat ei kuitenkaan pyy- tänyt Mir-aluksia apuun.

Öljyjätti BP:n Deepwater Horizon -lautalla sattui huhtikuussa 2010 yksitoista hen- keä vaatinut räjähdys, jonka jälkeen mereen vuoti öljyä lähes kolmen kuukauden ajan. Meksikonlahteen pääsi lähes viisi miljoonaa tynnyriä öljyä. Historian vakavin öljyturma vahingoitti rantoja satojen kilometrien matkalta.

Epäillään, että Amerikkalaiset eivät edelleenkaan katsoisi hyvällä, jos joku hommai- si itselleen pääsyn sellaisille syvänmeren alueille, missä he eivät omilla laitteillaan voi kunnolla toimia. Mir-sukellusaluksella pohjassa pystyy työskentelemään 10–12 tuntia.

Suomesta löytyisi edelleen hankkeeseen parempi osaaminen kuin mistään muualta. Kovasta kysynnästä huomatta alan kauppoja ei kuitenkaan ole näköpiirissä. Kuuteen kilometriin sukeltavia aluksia on Yhdysvalloilla, Japanilla ja Ranskalla. Tietoja näistä aluksista ei ole julkisesti saatavana. Ne kaikki ovat kuitenkin selvästi kömpelömpiä ja toimintakyvyltään rajoitetumpia kuin suomalaisten tekemät Mirit.

Yhdysvaltain toiminnan Rauma-Repolaa kohtaan 1980-luvulla ei ole todettu rikko- neen kansainvälistä oikeutta. Siinä vallitsee toisten valtioiden sisäisiin asioihin puuttu- mattomuuden periaate, mutta valtioiden puuttuminen vierasmaalaisten yritysten toimin- taan on silti kauppapolitiikan arkipäivää.

Marko Toljamo

Lähteet: Metalliteknikka-lehti 22.10.2003 Ylen Ykkösdokumentti 7.12.2008

Pikantti yksityiskohta Suomen sukellusvenehistoriassa on 1988 Ranu- an Sijojärvellä käyttössä ollut Turun Laivateollisuuden rakentama turistisukellusvene Kultainen Taimen. Alus on Euroopan ensimmäinen matkailuun tarkoitettu sukellusvene. Venessä (16,5 m x 3,5 m, 89 tn.) on 46 matkustajapaikkaa ja kahden hengen miehistö. Sen suurin sukellussyvyys on 100 metriä ja suurin nopeus 2 solmua. Vuoden 1989 kesänä käytössä oli sisaralus Kultainen Lohi. Sukellusvenematkailuyhti- ön tehtyä konkurssin 1990-luvun alussa, sen entiset alukset ovat olleet käytössä muun muassa Ruotsissa ja Kanariansaarilla.

Vanha nimi takaisin 50 merilläöluvuoden jälkeen

Uolevi Salonen

50 vuotta sen jälkeen, kun s/s Bore lähti liikenteeseen, se on palannut takaisin vanhaan kotisatamaansa Turkuun. Myös laivan alkuperäinen nimi on maalattu takaisin, samoin kuin Höyrylaivaosakeyhtiö Boren kermankeltainen rungon väri.

Tosin höyrykoneet on jo kauan siten vaihdettu dieselkoneisiin, mutta sehän ei näy ulospäin. Kaksi mahtavaa korsteenia koristellaan Boren perinteisellä tunnuksella, mutta mitään liikennettä Maarianhaminan kautta Tukholmaan ei enää tule.

Sen sijaan Turku on saanut uuden museolaivan, joka tulee palvelemaan myös hotellina ja ravintolana. Mm. museolaivojen Suomen Joutsenen ja Signin hyvässä seurassa m/s Bore saa laituripaikan Aurajoessa lähellä Forum Marinumia. Täällä toivottavasti monet vierailijat ja hotellivieraat saavat nauttia Vanhasta Rouvasta, kun se itse nauttii hyvinvointia eläkepäivistä seilattuaan puoli vuosisataa merillä.

Bore on historiallinen laiva. Sitä voidaan – jos niin halutaan – pitää suorastaan Suomen ensimmäisenä autolauttana,

jos vähän peukaloi käsitteitä. Se makasi nimittäin valmiina kirjoituspöydällä jo 1956, vuotta ennen kuin Siljavarustamo syntyi, kaksi vuotta ennen kuin varustamo Oy Vaasa-Umeå Ab aloitti autolauttaliikenteen ja kolme vuotta ennen kuin Vikinglinja aloitti liikenteensä s/s Vikingillä.

Vaikka laivan siluetti on perinteisen laivan siluetti, laivaan piirrettiin autokansi, minne voi ottaa jopa jonkun bussin. Aikaisemmin Suomen ulkomaanliikenteessä olevat matkustajalaivat olivat nostaneet laivalle henkilöautoja nostokurjella. Nyt Boreen piirrettiin autoportti keulaosaan paapuurin puolelle. Siitä ajettiin sisään aluksen kyljen kautta, ja kääntöpöydän avulla jaettiin autot sitten yli kannen.

Höyrylaivaosakeyhtiö Bore Turussa oli yksi kolmesta varustamosta, jotka Siljavarustamon kautta tulivat muodostamaan Silja Linen. Suomessa puhuttiin silloin Ruotsin-laivasta, Skeppsbro-laivasta tai yölaivasta Tukholmaan. Laivat kulkivat Skeppsbroille Tukholman keskustaan silloin kun Bore luovutettiin, ja s/s Bore jätti myös hyvästit koko Suomen ja Skeppsbron väliselle liikenteelle, kun se teki viimeisen matkansa Tukholmasta 31. elokuuta 1976.

Käynyt 216 satamassa

Kolmekymmentäneljä vuotta myöhemmin alus tuli takaisin Turkuun monien nimi- ja omistajavaihdosten jälkeen. Alus oli seilannut 21 vuotta risteilyaluksena kotipaikkanaan Kotka. *Kristina Regina*

nimisenä (1987–2010) ja Kristina Cruises -lipun alla alus poikkasi 216 satamaan 40 eri maassa.

Kristina Regina seilasi Nordkapin kautta Vianmerelle ja Solovetskiin. Se on ollut Huippuvuorilla, mennyt Kalinigradiin ja käynyt Grönlannissa. Ja alus kuuluu olleen ensimmäinen suomalainen matkustaja-alus, joka on mennyt Suezin kanavan läpi. Viime vuosien risteilyt Punaisellaamerellä olivat hyvin suosittuja.

Aluksen matkustajat olivat uskollisia kanta-asiakkaita, ja oli sellaisia, jotka olivat risteilleet aluksella kymmeniä kertoja. Niinpä olivatkin myös omistajat, Partasen perhe, **Keijo Partanen** ja hänen lapsensa, jotka nyt johtavat varustamoaa, panostaneet viihtyisyyden luomiseen, hyvään kotiruokaan ja hyvään henkeen laivalla.

Sama viihtyisyys halutaan viedä mukana alukselle, joka 31. elokuuta seurasi Kristina Reginaa. Silloin lähti m/s *Kristina Katarina* reilun puolen vuoden perusteellisen uudelleenrakentamisen jälkeen ensimmäiselle risteilylleen Helsingistä Välimerelle.

Kun Kristina Regina eli vanha s/s Bore jätti aktiivisen merielämän, ei suinkaan ollut niin, etteikö alus edelleen olisi voinut houkuttaa matkustajia. Päinvastoin monet sen uskollisista kanta-asiakkaista olivat hyvin nostalgisia jäähyväisristeilyllä, joka tehtiin elokuun lopulla Helsingistä Tallinnan kautta Kotkaan.

Mutta mm. uudet kansainvälisen liikenteen paloturvallisuusmääräykset olisivat

tehneet uudelleenrakentamisesta hyvin kallista. Vanhoissa aluksissa on yksinkertaisesti liian paljon tulenarkaa puuta. Samalla varustamo halusi lisätä kapasiteettia ja palvelua laivalla. Uudella laivalla, Kristina Katarinalla, on esim. hyvä saunasasto, josta on merinäköala, uima-allas takakannella, useita ravintoloita, kirjasto, hissit ja mukavammat hytit.

Risteilykonsepti, jonka varustamo on luonut Kristina Reginalla, toimii nyt aluksella, joka on erityisesti varustettu kansainvälisiä risteilyjä varten. Uusi ajanjakso alkaa hyödyntäen varustamon ensimmäisestä suuresta kansainvälisen liikenteen laivasta saatuja arvokkaita kokemuksia ja perinteitä.

Bore museona onnistunut ratkaisu

Boren paluu Turkuun on oikeastaan ihme. Monta kertaa aikaisemmin on Suomessa puhuttu tarpeesta säilyttää jokin vanha matkustaja-alus museona jälkipolville. Niin olisi voitu tehdä kun historialliset alukset kuten s/s *Arcturus* tai s/s *Ariadne* aikoinaan romutettiin. Niin olisi myös voitu tehdä säilyttämällä pienempiä ja siten helpommin käsiteltäviä aluksia museoaluksiksi kuten s/s *Kastelholm* tai s/s *Bore I*.

Ja niin haluttiin Turussa tehdä, kun GTS *Finnjet* otettiin pois liikenteestä. Mutta kaikista ponnisteluista huolimatta intialaiset romuttajat kuitenkin voittivat, ja nyt Finnjet elää vain muistoissa ja lukuisissa esineissä, joita romuttamo on myynyt keräilijöille.

Mutta vanha Bore elää. Ulkonäkö ja nimi palaavat alkuperäisiksi, mutta sisustus saa – ainakin aluksi – olla sellainen kuin se oli Kristina Cruisesin aikana. Eräs ensimmäisistä töistä, mitä uusi omistaja, Oy s/s Borea Ab, ajattelee tehdä, on kauniiden vanhojen puukansien hiominen. Ne tulevat kiiltämään yhtä kauniisti kuin paneelit Manoeuvre Barissa, joka luovutuksen aikaan 1960 oli ensimmäisen luokan tupakkasalonki. Lokakuun kymmenentenä 2010 toivottavasti on niin paljon valmista, että alus voidaan avata ravintolana ja hotellina.

Omistajayhtiön nimi Borea viittaa ajanjaksoon 1977–1987, jolloin alus tämän nimisenä kulki eri linjoilla Pohjanmerellä, toimi asuntolaivana sekä Stornowayssä että Algeriassa ja muutamien romanttisten höyrylaivanostalgisten kesäkuukausien ajan 1984 yritti elvyttää Skeppsbro-linjaa.

Toivokaamme nyt että nykyisellä omistajalla on realistisemmat edellytykset pitää Vanha Rouva elossa kuin mitä oli kesällä 1984.

Teksti ja s. 13 kuvat: Thure Malmberg
Käännös: Liisa Varho

s/s Bore 1960–1977
s/s Borea 1977–1987
m/s Kristina Regina 1987–2010
m/s Bore 2010–

Voimakkaat korsteenit antavat alukselle erityisen profiilin. Kävelykannet ovat avoimet.

Yhteys mereen on kaikkialla. Yläkansi ja kaksi pöytää, joiden ääreen istuutua ja vaan nauttia merestä ja ilmasta.

Kristina Regina teki jäähyväisristeilynsä elokuussa Helsingistä Tallinnan kautta Kotkaan.

Kristina Regina kiinnitettynä risteilylaituriin Tallinnassa. Nyt alus maalataan uudelleen Borevarustamon väreihin.

Sjömanskyrkokretsen en gemenskap av själsfränder

Den gamla syföreningstraditionen lever förnyad vidare i över hundra kretsar.

Sjömanskyrkokretsarna som arbetar i församlingarna är församlingens egen verksamhet som på många sätt understöds av Sjömanskyrkan. Tidigare fungerade dessa kretsar under olika benämningar, bl.a. sjömansmissionskretsar och syföreningar. Syföreningarna samlades givetvis också inom ramen för andra kristliga organisationer.

Av tradition har kvinnorna i byn samlats för att sy, men i våra dagars sjömanskyrkokretsar syr man kanske inte alls numera. Den viktigaste anledningen till att samlas är vännerna och samvaron. Att bli vän med likasinnade är allmänt uppfrikskande och ger en känsla av trygghet och samhörighet.

Den bärande idén för sjömanskyrkokretsen har inga begränsningar. Kretsen kan vara en krets för resor, för biobesök, måleri, hobbyverksamhet, kokkonst, promenader, skidåkning eller annat. Också ungdomar eller män kan ha egna kretsar.

Vanligtvis har syföreningarna haft en stark kristen prägel. Också de nuvarande sjömanskyrkokretsarna samlas i en anda av kristlig omsorg om nästan. En andaktsstund är en väsentlig del av innehållet i flertalet samlingar. Därutöver kan man i kretsen bl.a. samtala, sjunga och dricka kaffe.

På olika håll i vårt land arbetar omkring hundra finskspråkiga och ett trettiotal svenskspråkiga sjömanskyrkokretsar. På orter i hemlandet med en sjömanskyrka kan medlemmar av kretsen som frivilliga delta i arbetet i sin egen sjömanskyrka.

Sjömanskyrkokretsarna söker alltså nya medlemmar som vill verka för saken och vill delta i arbetet. Om du är intresserad av verksamheten, ta reda på om det finns en sjömanskyrkokrets i din egen församling.

Det är inte svårt att bilda en ny krets, viktigast är att det finns intresse för saken. I början är det bra att ha kontakt med församlingens missionssekreterare eller med den som har ansvar för diakonin. Man kan också få hjälp av Sjömanskyrkans centralexpedition, där man gärna besvarar frågor om allt som gäller kretsangelägenhe-

ter. Det räcker med endast några personer för att kretsen skall fungera.

Det centrala i sjömanskyrkokretsarnas verksamhet är att upprätthålla sjömanskyrkans sak i församlingen, att be för sjöfararna och för människor i rörelse, att samla in medel för sjömanskyrkans arbete samt att enligt tradition göra i ordning julpaket åt sjöfararna. En tradition i syföreningarna är också att ta emot kläder som skänktes till sämre lottade eller såldes för välgörande ändamål.

Just för ullstrumporna som sändes ”till den okände sjöfararen” har kretsmedlemmarna blivit kända och ihågkomna. En sjöman minns så länge han lever hur hans fötter och sinne långt borta hemifrån värmdes av gåvan. Strumporna är mer än ett klädesplagg. De innehåller en tanke på att någon osjälviskt kommit ihåg en medmänniska med en julgåva.

Marko Toljamo

Strumporna till den okände sjöfararen”värmer både fötterna och hjärtat. Strumporna innehåller en tanke på att någon osjälviskt kommit ihåg en medmänniska med en julgåva.